

Lausuja	Muutos (asia, johon lausutte)	Lausunto	Muutosesitys (tarvittaessa) / Kommentti tai toimenpide
Suomen Ilmailuliitto ry.	Liite 1 – CTR-, TMA-, CTA- ja FIZ-muutokset EFPO / EFTP TMA - rakenteet	Suomen Ilmailuliitto kiinnittää huomiota EFPO–EFTP-aluekokonaisuuden vaikutuksiin harrasteilmailuun, erityisesti purjelentoon. Alueella sijaitsee useita vakiintuneita ja aktiivisia harrasteilmailun toimintapaikkoja, ja valvomattoman ilmatilan väheneminen EFHK–EFTU–EFTP–EFPO-aluekokonaisuudessa heikentää harrasteilmailun toimintaedellytyksiä. Erityisesti EFTP TMA UPPER -rakenteen laajeneminen lounaaseen kaventaa purjelennolle tärkeää toimintatilaa ja yhteyttä pohjoisen suuntaan.	Ilmailuliitto ei tässä vaiheessa esitä TMA-rakenteiden muuttamista, vaan esittää vaikutusten lieventämistä ilmatilankäytön vuosisuunnittelussa. Harrasteilmailun prioriteettikaudelle 1.5.–31.8. tulisi perustaa väliaikainen vaara-alue tai muu vastaavan toiminnallisen vaikutuksen tuottava ilmatilaratkaisu erityisesti EFTP TMA UPPER -laajennuksen lounaiskulman ja nykyisen EFPO TMA EAST -alueen yhteyteen. Alueen tulisi olla harrasteilmailun varattavissa prioriteettioikeudella esimerkiksi FL75 saakka.
Suomen Ilmailuliitto ry.	LIITE 7 - Esitys Pyhtään lentopaikalle perustettavaksi FIZ - ilmatilaksi	Ilmailuliitto ei lähtökohtaisesti vastusta Pyhtään lentopaikan kehittämistä lentoasemaksi eikä FIZ-ilmatilan perustamista, mikäli toiminta sitä edellyttää. FIZ-rakenteen mahdolliset vaikutukset Kymin ja Wredbyn lentopaikkojen vakiintuneeseen harrasteilmailutoimintaan on kuitenkin arvioitava huolellisesti. Viittaamme vaikutuksilla Karhulan Ilmailukerhon lausuntoon.	Jatkovalmistelussa ja mahdollisessa toteutuksessa on varmistettava, ettei ratkaisu vaaranna tai kohtuuttomasti heikennä Kymin ja Wedebyn toimintaedellytyksiä. Mikäli haitallisia vaikutuksia todetaan, ne tulee ehkäistä tai lieventää soveltuvilla ilmatilaratkaisuilla ja toimintamenettelyillä. Karhulan Ilmailukerhon lausunnossa esitetyt alueelliset vaikutukset tulee huomioida jatkovalmistelussa.
Suomen Ilmailuliitto ry.	Ilmatila 2027 hanke yleisesti ja Liite 1 – CTR-, TMA-, CTA- ja FIZ-muutokset	Ilmailuliitto esittää, että Ilmatila 2027 -hankkeen ensimmäisellä lausuntokierroksella esiin nostettua ajatusta TRA- tai Local TRA -alueiden hyödyntämisestä harrasteilmailun tarpeisiin jatkoselvitetään ja tarvittaessa pilotoidaan osana ilmatilan käytön suunnittelua. TMA-rakenteet ovat harrasteilmailulle haastavia, koska niiden käyttö edellyttää lennonjohtoselvitystä eikä siten takaa ennakoitavaa toimintatilaa. Nykyisin vastaavia tarpeita on ratkaistu valvotussa ilmatilassa D-alueilla. TRA- tai Local TRA -malli voisi oikein toteutettuna tarjota joustavamman tavan sovittaa harrasteilmailun tarpeet yhteen muun ilmaliikenteen kanssa. Mallia tulee kehittää neuvotellen Traficomin, Fintrafficin ja harrasteilmailun toimijoiden kanssa siten, ettei nykyisten D-alueiden toiminnallinen hyöty heikkene.	

[illegible]